

ZSP - Ćwiczenia

Temat: Zajęcia organizacyjne.

„Historia Państwa i Prawa”

Mateusz Menzel

POK. NR 505, w budynku „B” Wydziału Prawa. [ul. Kuźnicza 46/47
50-138 WROCŁAW

TERMINY KONSULTACJI:

2018-12-09 - godz.16:00-17:00

2019-01-05 - godz.11:15-12:15

2019-01-12 - godz.11:15-12:15

2019-01-13 - godz.18:30-19:30

2019-01-27 - godz.11:30-12:30

E-MAIL: mateusz.menzel@uwr.edu.pl

Zasady prowadzenia ćwiczeń

Obecność:

- obowiązkowa na wszystkich zajęciach
- każda nieobecność musi zostać zaliczona na konsultacjach po uprzednim ustaleniu terminu
- każda nieobecność musi zostać usprawiedliwiona

(wytyczne wg. zarządzenia nr 18/2017 Dziekana Wydziału Prawa, administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 27 lipca 2017 r.)

I rodzaj zajęć:

Ćwiczenia prowadzone w pełni przez wykładowcę, przy aktywnym udziale grupy. Przed każdymi następnymi zajęciami powtórka materiału z poprzednich zajęć (w formie pisemnej bądź ustnej wrywkowo). Następnie dyskusja dotycząca nowego tematu zajęć, również aktywnie z grupą.

II rodzaj zajęć:

Ćwiczenia prowadzone łącznie z grupą. Zawsze na początku zajęć wybrane wcześniej grupy, przedstawiają referaty dotyczące omawianego tematu a następnie przechodzimy do wspólnej dyskusji.

Tematyczny harmonogram ćwiczeń

1. Pojęcie i źródła prawa w średniowiecznej Europie – ogólna charakterystyka.
2. Pojęcie i cechy prawa feudalnego, Prawo salickie, Ewolucja prawa lennego.
3. Spisy prawa zwyczajowego średniowiecznej Europy.
4. Immunitety średniowiecznej Europy.
5. Z dziejów prawa karnego w nowożytnej Europie: Constitutio Criminalis Carolina, Constitutio Criminalis Theresiana.
6. Z dziejów prawa cywilnego: Recepcja prawa rzymskiego, Landrecht pruski, Coutume de Paris.
7. Z dziejów prawa cywilnego: Z dziejów prawa w Anglii i z dziejów prawa we Francji
8. Reformy prawa sądowego Napoleona Bonaparte.
9. Kodyfikacje prawa cywilnego w Niemczech i Austrii.
10. COLLOQUIUM – praca pisemna.

Temat: Pojęcie „PRAWO” i „ŹRÓDŁA PRAWA”.

Źródła prawa w średniowiecznej Europie.

Pojęcie prawa:

- a) Prawo w znaczeniu węższym
- b) Prawo w znaczeniu szerszym

Geneza prawa:

- a) Prawo prymitywne
- b) Prawo w starożytności

Źródła prawa w znaczeniu:

- a) materialnym
- b) formalnym
- c) Poznawczym

Średniowieczne źródła prawa:

- 1) Prawda Ruska z XI i XII w.
- 2) Wielka Karta Wolności z 15 czerwca 1215 r.
- 2) Zwierciadło Saskie z 1220-1235 r.
- 2) Weichbild magdeburski
- 3) Złota Bulla cesarza Karola IV z 1356 r.

Temat: Pojęcie i cechy prawa feudalnego, Prawo salickie, Ewolucja prawa lennego

- **Pojęcie prawa i cechy prawa feudalnego :**

- Pojęcie prawo feudalne
- Pojęcie źródła prawa
- Cechy prawa feudalnego

- **Prawo salickie z 507-511 r.:**

- Leges barbarorum – leges romane barbarorum
- Redakcje Prawa salickiego
- Charakterystyka Prawa salickiego

- **Ewolucja prawa lennego:**

- Akt komendacyjny – formularz
- Kapitularz z Mersen z 847 r.
- Kapitularz z Quiersy z 877 r.
- Postępowanie wzorowego wasala – 1020 r.

Temat: Spisy prawa zwyczajowego średniowiecznej Europy.

Ruska Prawda z XI i XII w.

- Powstanie i redakcje
- Prawo karne (przestępstwo i kara)
- Prawo rodzinne i osobowe
- Postępowanie sądowe

Zwierciadło saskie z 1220-1235 r.

- Zasady odpowiedzialności karnej
- Stopnie pokrewieństwa
- Prawo lenne

Weichbild magdeburski

- Charakterystyka średniowiecznego prawa miejskiego w Niemczech
- Stosunek Weichbildu magdeburskiego do Zwierciadła saskiego
- Lokacja miast na prawie niemieckim i jej znaczenie

Temat: Immunitety średniowiecznej Europy.

Złota Bulla cesarza Karola IV z 1356 r.

- Książęta elektorzy
- Tryb wyboru króla niemieckiego
- Przywileje książąt elektorów
- O fałszywych obywatelach

Wielka Karta Wolności z 15 czerwca 1215 r.

- Okoliczności wydania
- Wpływ na powstanie parlamentu angielskiego
- Gwarancje wolności
- Prawo oporu
- Znaczenie Wielkiej Karty Wolności

Temat: Z dziejów prawa karnego w nowożytnej europie.

Constitutio Criminalis Carolina z 1532 r.

- Powstanie Caroli
- Cechy procesu inkwizycyjnego
- Dowody w procesie inkwizycyjnym

Constitutio Criminalis Theresiana z 31 grudnia 1768 r.

- Rodzaje kar według Theresiany

Temat: Z dziejów prawa cywilnego w nowożytnej Europie

Prawo cywilne państwa nowożytnego. Recepcja prawa rzymskiego:

- Pojęcie recepcji prawa.
- Stosunek do prawa rzymskiego w Niemczech i we Francji.
- Przyczyny recepcji prawa rzymskiego w Niemczech, sposoby jej przeprowadzenia i skutki.

Coutume de Paris z 1510 r.

- Parlament paryski
- Charakterystyka i znaczenie Coutume de Paris

Landrecht pruski z 5 lutego 1794 r.

- Twórcy Landrechtu pruskiego i jego powstanie

Temat: Z dziejów prawa cywilnego

Z dziejów prawa w Anglii:

- Dualizm angielskiego systemu prawnego
- Statut o proklamacjach
- Spory Stuartów z parlamentem – Petycja o prawa z 1628 r.
- Habeas Corpus Act z 1679 r.

Z dziejów prawa we Francji:

- Geneza wybuchu rewolucji we Francji
- Charakterystyka deklaracji z 26 sierpnia 1789 r. [*Teksty s. 63-64; Książka s. 133, 187-189, 359-360*]
- Charakterystyka deklaracji z 24 czerwca 1793 r. [*Teksty s. 74-77*]
- Deklaracja z 22 sierpnia 1795 r. [*Teksty s. 79, Książka s. 189*]

Temat: Reformy prawa sądowego Napoleona Bonaparte

Kodeks Napoleona z 21 marca 1804 r.

- Prawo cywilne osób fizycznych
- Prawo małżeńskie i rodzinne
- Prawo rzeczowe

Kodeks postępowania cywilnego z 1 stycznia 1806 r.

- Zasady postępowania cywilnego. Obrona w procesie cywilnym
- Postępowanie polubowne

Temat: Kodyfikacje prawa cywilnego w Niemczech i Austrii

Austriackie prawo cywilne (ABGB) z 1 czerwca 1811 r.

- Powstanie ABGB
- Charakterystyka ABGB
- Małżeństwo w ABGB
- Prawo rzeczowe według ABGB
- Nowelizacje ABGB

Niemieckie prawo cywilne (BGB) z 18 sierpnia 1896 r.

- Spór o kodyfikację prawa cywilnego w Niemczech
 - Powstanie BGB
 - Osoby prawne według BGB
- Ocena BGB

COLLOQUIUM

1. Wymagania merytoryczne:

- Wskazana literatura przedmiotu
- Wybrane teksty źródłowe
- Materiały wcześniej nie wymienione, wykorzystane i wskazane podczas prowadzenia zajęć.

2. Forma sprawdzianu – pytania opisowe:

- 6 pytań opisowych z przerobionego materiału (czas – 90 min.)

3. Zaliczenie ćwiczeń:

- Ocena pozytywna ze sprawdzianu
- Obecność na zajęciach
- W razie nieobecności lub negatywnej oceny ze sprawdzianu poprawa ustna na konsultacjach

Literatura przedmiotu

Podstawowa:

- Krzysztof Krasowski, Bogdan Lesiński, Krystyna Sikorska-Dzięgielewska, Jerzy Walachowicz: "Powszechna historia państwa i prawa", Poznań 1993.
- Marek Kinstler, Marian Józef Ptak: "Powszechna historia państwa i prawa", Wrocław 1996 (lub późn., <wybór tekstów źródłowych>)

Uzupełniająca:

- Karol Koranyi: "Powszechna historia państwa i prawa", Warszawa 1961-67.
- Iwo Jaworski: „Zarys powszechnej historii państwa i prawa”, Warszawa 1964.
- Michał Sczaniecki: „Powszechna historia państwa i prawa”, Warszawa 2007.
- Tadeusz Maciejewski: "Powszechna historia ustroju i prawa", Warszawa 2000.
- Katarzyna Sójka Zielińska: "Historia Prawa", Warszawa 1986 (lub późn.)

TEKSTY ŹRÓDŁOWE:

- Prawda Ruska z XI i XII w.
- Zwierciadło Saskie z 1220-1235 r.
- Coutume de Paris z 1510 r.
- Constitutio Criminalis Carolina z 1532 r.
- Constitutio Criminalis Theresiana z 31 grudnia 1768 r.
- Landrecht pruski z 5 lutego 1794 r.
- Kodeks Napoleona z 21 marca 1804 r.
- (*francuski*) Kodeks postępowania cywilnego z 1 stycznia 1806 r.
- Austriackie prawo cywilne (ABGB) z 1 czerwca 1811 r.
- Niemieckie prawo cywilne (BGB) z 18 sierpnia 1896 r.